

LUONNOS: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettua lakia.

EU:n kaasun toimitusvarmuusasetuksen mukaisesti Suomi on velvollinen varmistamaan, että kansalliset markkinatoimijat toteuttavat asetuksen mukaiset varastointijärjestelyt. Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin on tehty jo aikaisemmin määräaikainen muutos koskien markkinaosapuoliin kohdistuva määräaikaista velvoitetta kaasun varastointijärjestelyiden varmistamiseksi. Tuolloin lisävarastointivelvoite asetettiin määräaikaiseksi vuoden 2025 loppuun saakka asetuksen (EU) 2022/1032 mukaisesti. Lisävarastointivelvoitteen määräaikaa on asetuksella (EU) 2025/1733 jatkettu vuoden 2027 loppuun. Lisävarastointivelvoitteen toteuttamisen määräaikoihin on lisätty myös joustavuutta.

Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin esitetään sisällytettäväksi kaasun toimitusvarmuusasetuksen mukainen lisävarastointivelvoite vuoden 2027 loppuun saakka.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi tilassa ja olemaan voimassa 31 joulukuuta 2027 saakka.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö.....	4
3 Nykytila ja sen arviointi.....	6
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	7
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	7
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	8
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	10
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	10
5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot.....	10
6 Lausuntopalaute	11
7 Säännöskohtaiset perustelut	11
8 Lakia alemman asteinen sääntely	15
9 Voimaantulo	16
10 Suhde muihin esityksiin.....	16
11 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys	16
LAKIEHDOTUS	18
tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta ..	18
LIITTEET	20
RINNAKKAISTEKSTI.....	20
tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta ..	20

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/1032 kaasun varastoinnista säädettiin vastauksena kaasuntoimituskriisiin ja kaasun hinnan nousuun, jotka johtuivat Venäjän helmikuussa 2022 aloittamasta hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan. Asetuksella muutettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/1938 (jäljempänä myös *kaasun toimitusvarmuusasetus*) ottamalla käyttöön kaasun varastointivelvoite. Kyseessä oli määräaikainen 31.12.2025 saakka asetettu unioninlaajuinen toimi kaasun toimitusvarmuuden takaamiseksi.

Komission tekemän arvion mukaan varastojen täyttövaatimuksilla on ollut myönteinen vaikutus kaasun toimitusvarmuuteen, ja vaikutukset olisi säilytettävä myös vuoden 2025 jälkeen. Tämän vuoksi kaasunvarastojen täyttöä koskevien säännösten voimassaoloa katsottiin olevan tarpeen jatkaa. Kaasun varastointivelvoitteiden voimassaoloa on jatkettu tietyin muutoksin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2025/1733 vuoden 2027 loppuun saakka.

Muutos on edelleen määräaikainen ja komissio tulee uudelleentarkastelemaan koko EU:n toimitusvarmuuslainsäädäntöä alkuvuodesta 2026, minkä yhteydessä myös kaasun varastointia arvioidaan tarkemmin.

Kansallisesti kaasun lisävarastointivelvoitteesta on säädetty tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain (1070/1994) väliaikaisella muutoksella (laki 170/2023). Muutos säädettiin olemaan voimassa 31.12.2025 saakka. EU:n kaasun toimitusvarmuusasetukseen säädetyin varastointivelvoitteiden jatkon mukaisesti on tarpeen jatkaa varastointivelvoitteen kansallista toimeenpanoa vuoden 2027 loppuun saakka.

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Komissio antoi 5.3.2025 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2017/1938 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kaasun varastoinnin roolista kaasutoimitusten varmistamisessa ennen talvikautta (COM(2025) 99 final). Asetusehdotuksesta annettiin 1.4.2025 eduskunnalle U-kirjelmä U 31/2022 vp.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi ehdotuksesta lausunnon 26.3.2025.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/1733 asetuksen (EU) 2017/1938 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kaasun varastoinnin roolista kaasutoimitusten varmistamisessa ennen talvikautta tuli voimaan 11.9.2025.¹

Hallituksen esityksen valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriön energiaosastolla.

¹ EUVL L, 2025/1733, 10.9.2025.

Huoltovarmuuskeskus on toimittanut hallituksen esityksen valmistelua varten ajantasaiset tiedot maakaasun kulutuksesta sekä varastoinnin kustannuksista.

Esityksellä ehdotetaan jatkettavaksi EU:n kaasuvaramuusasetuksen kansallista toimeenpanoa lähes muuttumattomana verrattuna vuosiin 2023–2025, huomioiden kuitenkin EU-asetukseen lisätyt joustot. Vuonna 2023 voimaan tulleen tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 170/2023 valmistelun tukena oli taustaryhmä, johon kuuluivat Energiavirasto, Huoltovarmuuskeskus, järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija Gasgrid Finland Oy ja työ- ja elinkeinoministeriön työllisyys ja toimivat markkinat –osasto. Kaasuvaramuusasetuksen kansallisesta toimeenpanosta järjestettiin lisäksi 16.6.2022 sidosryhmäkuuleminen keskeisille kaasun käyttäjien ja energiateollisuuden edustajille. Tapaamisessa olivat edustettuina Energiavirasto, Huoltovarmuuskeskus, Gasgrid Finland Oy, Suomen Kaasuyhdistys ry, Kemianteollisuus ry, Elintarviketeollisuusliitto ry ja Metsäteollisuus ry.

Hallituksen esityksen luonnos oli lausuntokierroksella xx.xx.–xx.xx.xxxx.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnisteella TEM111:00/2025.

Lain 170/2023 valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnisteella TEM050:00/2022

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

Tavoitteet

Maailmanlaajuisten kaasumarkkinoiden jatkuvan kireän tilanteen vuoksi EU:n kaasun toimitusvarmuusasetuksen määräaikaisten kaasun varastointia koskevien muutosten voimassaolon jatkaminen vuoden 2027 loppuun saakka on nähty tarpeelliseksi.

Kaasun varastointivelvoitteen jatkamisella pyritään varmistamaan EU:n energijärjestelmän energiaturvallisuus ja häiriönsietokyky. Tärkeimpänä yksittäisenä tavoitteena on viime kädessä vahvistaa EU:n energijärjestelmän toimitusvarmuutta erityisesti talvella.

Pääasiallinen sisältö

Vuonna 2022 kaasun toimitusvarmuusasetukseen säädettyjen varastointivelvoitteiden mukaisesti jäsenvaltioiden on tullut täyttää kaasuvaramuudet vuosittain 1.11. mennessä 90 prosenttisesti (80 prosenttia vuonna 2022). Pakollisen täyttöasteen lisäksi asetuksessa asetettiin välitavoitteita helmi-, touko-, heinä- ja syyskuulle. Komissiolle annettiin toimivalta antaa delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan kunkin jäsenvaltion täyttöpolku. Jäsenvaltio sai poiketa asetetun täyttöasteen saavuttamisesta tietyistä teknisistä syistä johtuen, kuitenkin siten, että varastojen täyttötavoite saavutettiin viimeistään 1.12. mennessä.

Jäsenvaltioiden, joilla ei ole kaasuvaramuusta, on tullut pääsääntöisesti varastoida vähintään 15 prosenttia vuotuista kaasunkulutustaan vastaava määrä toisessa jäsenvaltiossa. Asetusehdotuksen tarkoittamia kaasuvaramuusia on 18:sta jäsenvaltiossa. Suomen lisäksi kaasuvaramuusia ei ole Virossa, Liettuassa, Kreikassa, Kyproksella, Maltalla, Sloveniassa, Luxemburgissa ja Irlannissa.

Täyttöastevelvoite ei ole voimassa, mikäli komissio on julistanut unionin- tai aluetason hätätilan kaasun toimitusvarmuusasetuksen nojalla.

Asetuksella (EU) 2025/1733 paitsi jatkettiin varastointivelvoitteen voimassaoloa kahdella vuodella, myös lisättiin varastointivelvoitteeseen joustavuutta. Jäsenvaltioiden, joilla on maanalaisia kaasuvälikkeistöjä, tulee vahvistaa vuosittain vuotuisen täyttösunnitelmansa mukaiset täyttöpolut, joiden tarkoituksena on varmistaa, että sitova täyttötavoite saavutetaan kunakin vuonna milloin tahansa 1.10.–1.12. välisenä aikana. Täyttöpolut ovat kuitenkin ohjeellisia. Täyttöpolkujen joustavuus mahdollistaa sen, että jäsenvaltiot voivat täyttää täyttötavoitteet omassa tahdissaan, ja jotta voidaan reagoida nopeasti jatkuvasti muuttuviin markkinaolosuhteisiin ja erityisesti hyödyntää parhaita osto-olosuhteita. Tämä vähentää järjestelmästressiä ja minimoi mahdollisuudet markkinoiden vääristymiseen.

Jäsenvaltioilla, joilla on maanalaisia kaasuvälikkeistöjä, on lisäksi mahdollisuus poiketa täyttötavoitteesta enintään kymmenellä prosenttiyksiköllä vaikeissa olosuhteissa, kuten tapauksissa joissa on viitteitä kaupankäynnistä, joka haittaa kustannustehokasta varastojen täyttämistä, alhainen kausittainen hintaero, korkea hintaympäristö, jäsenvaltioiden tason kehityspolkua alhaisemmat varastotasot tai ennakoimattomat tekniset olosuhteet, jotka tekisivät kaasun syötöstä varastoihin hyvin hankalaa ja kallista ja rajoittaisivat mahdollisuutta varmistaa, että kaasuvälikkeistöjä täytetään kaasun toimitusvarmuusasetuksen mukaisesti. Lisäksi komissiolle on siirretty valta korottaa sallittua poikkeamaa delegoidulla säädöksellä jatkuvasti epäsuotuisissa markkinaolosuhteissa, joissa on esimerkiksi viitteitä mahdollisesta markkinoiden manipuloinnista tai varastojen kustannustehokasta täyttöä haittaavista kaupankäyntitoimista ja jotka rajoittavat merkittävästi kykyä varmistaa kaasuvälikkeistöjen täyttäminen kaasun toimitusvarmuusasetuksen mukaisesti. Kyseinen lisäkorotus ei saisi ylittää viittä prosenttiyksikköä.

Jäsenvaltio voi lisäksi, rajoittamatta muiden jäsenvaltioiden velvoitetta täyttää asianomaiset maanalaiset kaasuvälikkeistöjä, päättää poiketa täyttötavoitteesta enintään viidellä prosenttiyksiköllä, jos

- a) sen kansallinen kaasuntuotanto ylittää sen viimeisten kahden vuoden keskimääräisen vuotuisen kaasunkulutuksen; tai
- b) sen alueella sijaitsevan yksittäisen maanalaisen kaasuvälikkeistön, jonka tekninen kapasiteetti on yli 40 terawattituntia, tekniset erityispiirteet edellyttävät alhaista injektointinopeutta, joka aiheuttaa poikkeuksellisen pitkän, yli 115 päivän injektointiajan.

Jäsenvaltio voi käyttää joustomahdollisuuksia vain, jos tämä ei vaikuta kielteisesti siihen suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden kykyyn toimittaa kaasua suojaetuille asiakkailleen tai jos tämä ei vaikuta kielteisesti kaasun sisämarkkinoiden toimintaan.

Jäsenvaltion, jolla ei ole maanalaisia kaasuvälikkeistöjä, on varmistettava, että markkinaosapuolilla kyseisessä jäsenvaltiossa on järjestelyt sellaisten jäsenvaltioiden, joilla on maanalaisia kaasuvälikkeistöjä, maanalaisten varastointilaitteistojen haltijoiden tai muiden markkinaosapuolten kanssa. Kyseisillä järjestelyillä varmistetaan 1.12. mennessä sellaisten varastointimäärien käyttö, jotka vastaavat vähintään 15 prosenttia sen jäsenvaltion, jolla ei ole maanalaisia kaasuvälikkeistöjä, keskimääräisestä vuotuisesta kaasunkulutuksesta viimeisten viiden vuoden aikana. Jos rajat ylittävä siirtokapasiteetti tai muut tekniset rajoitukset kuitenkin estävät jäsenvaltiota, jolla ei ole maanalaisia kaasuvälikkeistöjä, käyttämästä täysimääräisesti 15 prosentin osuutta kyseisistä varastointimääristä, kyseisen jäsenvaltion on varastoitava ainoastaan teknisesti mahdolliset määrät.

Edellä mainitun estämättä, mikäli jäsenvaltiolla on alueellaan sijaitsevia maanalaisia kaasuvälikkeistöjä ja kyseisten varastojen yhteenlaskettu kapasiteetti on suurempi kuin kyseisen

jäsenvaltion vuotuinen kaasunkulutus, niiden jäsenvaltioiden, joilla ei ole maanalaisia kaasuvarannoja ja joilla on pääsy kyseisiin varastoihin, on joko

- a) varmistettava, että varastointimäärät vastaavat milloin tahansa 1.10.–1.12. välisenä aikana vähintään viiden viimeisen vuoden varastointikapasiteetin keskimääräistä käyttöä, joka on määritelty ottaen huomioon muun muassa kaasuvirratt kaasonottokausina viimeisten viiden vuoden aikana niistä jäsenvaltioista, joissa varastot sijaitsevat; tai
- b) osoitettava, että a alakohdan mukaisen velvoitteen kattamaa määrää vastaava varastointikapasiteetti on varattu.

Jäsenvaltiot voivat edellä esitetyissä, täyttömääristä poikkeamisen mahdollistavia olosuhteita vastaavissa olosuhteissa päättää poiketa varastointivelvoitteen määrittämisessä huomioitavasta keskimääräisestä vuotuisesta kaasunkulutuksen määrästä enintään 1,66 prosenttiyksiköllä.

Jäsenvaltion, joka käyttää mitä tahansa asetuksessa säädettyä joustomahdollisuutta varastointivelvoitetta, on kuultava komissiota ja perusteltava jouston käyttö välittömästi. Komissio ilmoittaa viipymättä kaasualan koordinoitiryhmälle ja kaikille jäsenvaltioille, joihin asia suoraan vaikuttaa, kaikkien käytettyjen joustomahdollisuuksien kumulatiivisista vaikutuksista.

3 Nykytila ja sen arviointi

Maakaasun käyttö Suomessa

Suomessa maakaasun käyttö on vähäistä suhteessa moniin Manner-Euroopan maihin. Maakaasun maakaasuverkon sisällä tapahtuvan kulutuksen vuosittainen keskiarvo Suomessa vuosina 2000–2024 on ollut noin 18,3 terawattituntia. Tämä muodostaa keskimäärin noin 4,2 prosenttia vuosittaisesta kokonaisenergiankulutuksesta, kulutuksen painottuessa talvikuukausille. Erityisen korostunut merkitys maakaasulla onkin kylminä talvikuukausina, jolloin sitä voidaan käyttää tasaamaan energian kulutushuippuja. Pakkasjaksojen pituus ja talven lämpötilat vaikuttavat kulutukseen. Maakaasun käyttö vähentyi hitaasti vuosina 2017–2021, ja vuonna 2022 käyttö väheni 52 prosenttia.

Myös maakaasun kulutusrakenne Suomessa poikkeaa merkittävästi useimmista EU:n jäsenvaltioista. Suomessa maakaasua käytetään pääosin teollisuudessa sekä sähkön ja lämmön tuotannossa. Vuonna 2023 maakaasusta 78 prosenttia käytettiin energialähteenä ja 22 prosenttia raaka-aineena. Teollisuuden osuus maakaasun kulutuksesta oli 74 prosenttia ja lämmön ja sähkön tuotannon osuus 20 prosenttia. Suojattujen kaasuasiantekijöiden kulutuksen osuus oli vain noin 5 prosenttia kaasun kokonaiskulutuksesta. Suojattuja kaasuasiantekijöitä ovat jakeluverkkoon liitetyt kotitaloudet ja tietyin rajoittein pienet tai keski- ja suuret elintarviketeollisuuden yritykset sekä jakelu- ja siirtoverkkoon liitetyt sote-sektorin palvelut. Huoltovarmuuskeskus varmistaa suojattujen asiakkaiden kaasun saantia varajärjestelmin kaikissa olosuhteissa. Teollisuudessa ja voimalaitoksissa kaasun saannin vähenemiseen ja katkeamiseen on varauduttu korvaavien polttoainesten, pääasiassa erilaisten öljytuotteiden, varastoinnilla.

Koska Suomessa ei ole omia kaasuvarannoja tai kaasuvarannoja, on kaasun käyttö tuonnin varassa. Kaasun siirtoverkon alueella kulutettu kaasu on pääsääntöisesti tuotu Venäjältä sekä Vihosta Balticconnector-kaasuputken tultua käyttöön joulukuussa 2019. Kaasuputki mahdollistaa suomalaisille kaasun käyttäjille yhteyden Latvian suureen maanalaiseen kaasuvaraan ja Lietuan (*Klaipėda*) LNG-termiinaliin. Suorat maakaasun ja nesteytetyn maakaasun toimitukset Venäjältä Suomeen ovat loppuneet, ja venäläinen maakaasualan yhtiö Gazprom Export katkaisi

maalla kulkevan putkikaasun toimitukset Suomeen Imatran yhdyspisteen kautta toukokuussa 2022.

Syksyllä 2022 otettiin käyttöön siirtoverkkoon liitetty pienen kokoluokan LNG-terminaali Haminassa ja vuoden 2023 alussa suuren kokoluokan kelluva LNG:n laivaterminaali Inkoossa. Maakaasun vuosittaisen tuonnin keskiarvo on vuosina 2000–2024 ollut 18,3 terawattituntia. Maakaasun toimitusvarmuus Suomessa on ollut hyvä, mutta tilanne on kuitenkin merkittävästi muuttunut vallitsevan geopoliittisen tilanteen myötä. Balticconnector-kaasuputki vaurioitui lokakuussa 2023, minkä seurauksena kaasua toimitettiin Suomen kaasuverkkoon seuraavien seitsemän kuukauden aikana ainoastaan Inkoon ja Haminan LNG-terminaalien kautta.

Toisaalta on oletettavaa, että vallitseva hintataso kaasumarkkinoilla ja epävarma geopoliittinen tilanne johtavat toimijoiden siirtymään vaihtoehtoihin energianlähteisiin, ja kaasun käyttötarve siten vähenee tulevaisuudessa. Myös EU:n REPowerEU-suunnitelmaan sisältyy tavoite fossiilisten polttoaineiden käytön nopeammasta vähentämisestä ja uusiutuvan energian käytön lisäämisestä sähköntuotannossa, teollisuudessa, rakennuksissa ja liikenteessä. Lisäksi nesteytetyn maakaasun saatavuuden kasvu Suomessa tulee vaikuttamaan putkikaasun tarvetta vähentävästi.

Velvoitevarastointi

Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetulla lailla säädetään velvollisuudesta varastoida tuontipolttoaineita huoltovarmuuden turvaamiseksi (velvoitevarastointi). Velvoitevarastointi koskee kivihiiltä, raakaöljyä ja öljytuotteita sekä maakaasua. Maakaasun varastointivelvoitteesta säädetään lain 4 luvussa.

Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan mukainen kaasun varastointivelvoite Suomen ulkopuolella sijaitsevilla maanalaisissa kaasuväestöissä edellyttää maakaasun velvoitevarastoinnin sääntelyn jo aikaisemmin kansalliseen lakiin saatetun täydentämisen jatkamista EU-sääntelyn pidennetyn voimassaoloajan mukaisesti.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Ehdotetulla lailla esitetään pantavan kansallisesti toimeen EU:n kaasun toimitusvarmuusasetukseen sisältyvä jatkettu kaasun varastointivelvoite.

Varastointivelvoite sisällytettiin vuonna 2023 väliaikaisesti tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin. Muutoslain voimassaolo päättyy 31.12.2025. Kaasun varastointivelvoitteen voimassaoloa on EU-sääntelyssä jatkettu vuoden 2027 loppuun saakka, ja vastaavasti asetuksen kansallista toimeenpanoa esitetään jatkettavaksi vuoden 2027 loppuun.

Ehdotetussa laissa huomioitaisiin asetuksesta johtuvat muutokset varastointivelvoitteen täyttämisen ajankohtiin. Aikaisemmassa asetuksessa (EU) 2022/1032 velvoite tuli pääsääntöisesti täyttää kunakin vuonna 1.11. mennessä. Nyt voimaan tullessa asetusmuutoksessa velvoitetta on muutettu siten, että se tulee täyttää 1.10.–1.12. välisenä aikana.

Aikaisemmassa väliaikaisessa laissa säädettiin lisävarastointivelvoitteen alaisen maakaasun käytöstä tiettynä aikana. Täyttövelvoitteen ajankohdan muutoksen myötä myös lisävarastointivelvoitteen alaisen maakaasun käytöstä säädettyä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan uusia määräaikoja.

Muilta osin ehdotettu laki vastaisi lailla 170/2023 tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin tehtyjä muutoksia.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Vaikutukset kaasun toimitusvarmuuteen ja huoltovarmuuteen

Kaasun varastointivelvoitteella pyritään turvaamaan kaasun riittävyys voimakkaiden kysyntäpiikkien ja toimitushäiriöiden tapauksissa, ja tätä kautta esityksellä on vaikutuksia yhteiskunnan ja talouden toiminnan turvaamiseen. Vastaavasti pyritään myös vähentämään riskiä markkinaehtoiset toimet ylittävien toimenpiteiden käyttöönoton tarpeelle, kuten sille, että kaasun toimituksia tietyille käyttäjryhmille jouduttaisiin rajoittamaan.

Komission nykyisestä energiaturvallisuuskehyksestä tekemä arviointi on osoittanut, että varastojen täyttövaatimuksilla on ollut myönteinen vaikutus kaasun toimitusvarmuuteen, ja nämä myönteiset vaikutukset olisi säilytettävä myös vuoden 2025 jälkeen.

Kaasuvarastojen tasot vuoden 2024 toisella ja kolmannella neljänneksellä olivat hyvin linjassa vuoden 2023 tasojen kanssa, ja EU saavutti 19.8. kokonaisuudessaan 90 %:n tason. 1.11.2024 mennessä EU:n kaasuvarastot saavuttivat 95 prosentin täyttötason, ja kaikki jäsenvaltiot, Tanskaa lukuun ottamatta, ylittivät täyttötavoitteen.

Taloudelliset vaikutukset

Kaasumarkkinoiden normaalitilanteessa kaasuvarastoja täytetään kevät-, kesä- ja syyskauden aikana, jolloin kaasun markkinahinta on halvempi kuin talven huippukulutustilanteissa. Vastavasti kaasua otetaan varastosta talven huippukulutusaikana, jolloin kaasun markkinahinta on korkeimmillaan. Lähtökohtaisesti kaasun varastointi talvikausien varalle tasoittaa kaasun markkinahintoja ja vähentää kaasun hankintakustannuksia. Kaasumarkkinoiden normaalitilanteessa kaasun varastointi vähentääkin kaasualan yritysten ja kaasun käyttäjien kustannuksia. Suomen kaasumarkkinoiden siirtyminen putkikaasun hankinnasta LNG-pohjaiseen kaasunhankintaan tulee myös lisäämään kaasuvarastojen käyttöä kaupalliselta pohjalta. Tämän perusteella oletetaan, että Suomeen kohdistuva varastointivelvoite tulee todennäköisesti täyttymään kaupallisin perustein.

Nykyisessä kaasumarkkinoiden tilanteessa lisävarastointivelvollisuus voi kuitenkin tarkoittaa hintariskin realisoitumista varastointivelvollisille markkinatoimijoille. Kaasun tarjonnan ollessa nykyisessä markkinatilanteessa rajoitettua ja hintojen ollessa korkealla, voivat markkinatoimijat joutua hankkimaan varastoitavaa kaasua korkeammalla hinnalla kuin kaasun hinta voisi olla sen käyttöajankohtana tai mitä kaasuntoimittaja saisi siitä myöhemmin myyntituloa. Lisävarastointivelvoitteesta voi syntyä erityistä kustannusriskiä sellaisille varastointivelvollisille, jotka ovat vähentäneet voimakkaasti kaasun käyttöönsä, mutta jotka joutuvat varastointivelvoitteen johdosta varastoimaan kaasua suhteessa enemmän kuin niiden laskenut kaasunkäyttö edellyttäisi.

Kaasunkulutus on ollut Suomessa vuosina 2000–2024 keskimäärin 18,3 terawattituntia, josta 15 prosenttia on noin 2,75 terawattituntia. Kaasun markkinahinta on laskenut vuosina 2024–2025 merkittävästi vuosien 2021–2023 tasosta. Vuoden 2025 tammikuun ja lokakuun välisenä aikana markkinahinta on käynyt alimmillaan noin 31 €/MWh:n ja korkeimmillaan noin 53 €/MWh:n tasoilla. Heinäkuun 2025 lopun mukaisella hinnalla (noin 37 €/MWh) laskettuna 15 prosentin vuotuista kaasunkulutusta vastaavan kaasumäärän arvo yksinomaan kaasuna varastoitaisa olisi ollut noin 102 miljoonaa euroa. Kaasun velvoitevarastojen määrä Suomessa on tällä hetkellä noin yksi terawattitunti. Velvoitevarastot ylittävän varastointivelvoitteen

mukaisen kaasumäärän (1,75 TWh) arvo heinäkuun 2025 lopun mukaisella hinnalla olisi näin ollen ollut 65 miljoonaa euroa. Vaihtoehtoisesti varastointimäärä voidaan laskea suomalaisten toimijoiden Latvian Inčukalnsiin viiden edeltävän vuoden ajan varastoiman kaasun määrän mukaisesti, jolloin varastointivelvoite vuosien 2000–2024 mukaan olisi 1,42 TWh, ja varastoidun kaasun arvo noin 53 miljoonaa euroa.

Lisäksi tulee huomioida kaasuvaramon palvelutariffit, jotka Latvian Inčukalnsissa ovat noin 1 €/MWh kaudella 2025–2026. Lisävarastointivelvoitteen täyttämisen varastointikustannus olisi siten noin 1,4–1,8 miljoonaa euroa.

Lisävarastointivelvoite koskisi edelleen noin 50 toimijaa. Kustannukset jakautuisivat varastointivollisille markkinatoimijoille suhteessa niiden osuuteen kaasun kulutuksesta. Tältä osin on huomattava, että yksittäisellä toimijalla voi olla useita käyttökohteita siirtoverkossa.

Sekä edellä esitettyihin kustannusarvioihin että varastoidusta kaasusta myöhemmin saataviin tuloihin kohdistuvaan hintatasoon liittyy kuitenkin vallitsevan markkinatilanteen takia huomattavaa epävarmuutta, ja tarkan kustannusarvion tekeminen lisävarastointivelvoitteen taloudellisista vaikutuksista on haastavaa. Lisäksi yrityksille kohdistuvan taloudellisen rasitteen arviointia hankaloittavat varastointivelvoitteen vaihtoehtoiset laskentatavat, sekä mahdollisuus toteuttaa varastointi vaihtoehtoisilla polttoaineilla. Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 11 §:n nojalla velvoitevarastoinnista vapautetuille toimijoille voi varastoitavan polttoaineen hankintakustannusten lisäksi muodostua myös muita toimijoita suurempia kustannuksia varastojärjestelyjen perustamisesta. Toisaalta esitys myös helpottaisi maakaasulaitosten vaihtoehtoisin polttoaineisiin perustuvien velvoitevarastojen käyttöönottoa lisävarastointivelvoitteen voimassaoloaikana. Kaavamaista yrityskohtaista arviota talousvaikutuksille ei näin ollen ole mahdollista toteuttaa.

Koska keskimääräinen vuosittainen kaasunkulutus lasketaan kutakin vuotta edeltävien viiden vuoden kulutuksen perusteella, tulee velvoitteen suuruus todennäköisesti pienenemään tulevina vuosina, kun huomioidaan vallitsevan kaasumarkkinatilanteen aiheuttama siirtymä pois kaasun käytöstä. Lisäksi on huomattava, että lisävarastointivelvoitetta ei ole tarkoitettu pysyväksi, vaikka sitä nyt jatketaan.

EU:n laajuinen velvoite varastoida ja näin ollen ostaa kaasua markkinoilta tietyssä ajanjaksona voi vaikuttaa edelleen tilapäisesti hintoja nostavasti. Toisaalta esityksellä arvioidaan olevan markkinoiden toimintaa vakauttava vaikutus varastoinnin tasatessa pidemmällä aikavälillä kaasun hinnan kausivaihtelua. Korkeilla kaasunhinnoilla on kielteisiä vaikutuksia niin kansalaisiin kuin yrityksiin, sekä kerrannaisvaikutuksia kansantaloudessa. Hintoja tasaavan vaikutuksen voidaan katsoa olevan erityisen merkittävä EU:n kaasuvaramonasetuksen asettaessa varastointivelvoitteita unionin laajuisesti.

Lisävarastointivollisille yrityksille aiheutuu lisäksi hallinnollista taakkaa ilmoitusvelvollisuuden osalta. Ehdotetun 16 a §:n 1 momentin mukaan lisävarastointivollisen maakaasulaitoksen olisi vuosittain tehtävä Huoltovarmuuskeskukselle lisävarastointivelvoitetta koskeva varastointi-ilmoitus. Lisäksi pykälän 2 momentin mukaan maakaasulaitoksen olisi ilmoitettava Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määräajassa lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvan varaston ja velvoitevaraston käytöstä. Ilmoitusvelvollisuudet vastaisivat vuosina 2023–2025 voimassa olleen kansallisen sääntelyn mukaiseen lisävarastointivelvoitteeseen liittyneitä ilmoitusvelvoitteita, eikä yritysten hallinnollinen taakka näin ollen lisääntyisi verrattuna edeltäviin vuosiin.

Viranomaisvaikutukset

Maakaasulaitosten mahdollisuus käyttää vaihtoehtoisten polttoaineiden muodossa olevia velvoitevarastojaan nykyistä helpommin lisää Huoltovarmuuskeskuksen valtion varmuusvarastoinnin kustannuksia, koska keskus joutuu täydentämään vastaavalla määrällä valtion varmuusvarastoissa olevien polttoaineiden määrää, jotta voidaan pitää kiinni huoltovarmuuden tavoitteista annetun valtioneuvoston päätöksen (568/2024) mukaisesta tavoitteesta ylläpitää polttoainevarastoja vähintään viiden kuukauden kriisiajan energian tarvetta varten. Tarkkaa arviota lisäkustannusten määrästä on vaikea laatia, koska maakaasulaitosten velvoitevarastojen mahdollista lisäkäyttöä ei voida ennakoida.

Huoltovarmuuskeskus on arvioinut, että vuosina 2026–2027 lisäkulu EU:n kaasuvaramuutosasetuksen johdosta muodostuvista kuluista olisi sille yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa vuodessa yritysten maakaasun velvoitevarastojen määriä vastaavan varastokapasiteetin varaamisesta. Kustannukset kasvavat, jos Huoltovarmuuskeskuksen täytyy hankkia korvaavia polttoainevarastoja maakaasun velvoitevarastojen käyttöönoton vuoksi. Lisäkustannukset arvioidaan olevan noin 4,7 miljoonaa euroa eli yhteensä kulut olisivat noin 6,2 miljoonaa euroa vuodessa. Jos maakaasun velvoitevarastoja ei huomioida kaasun lisävarastointivelvoitteessa, Huoltovarmuuskeskuksen ei tarvitse tehdä lisähankintoja.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 4 kohta mahdollistaa, että jäsenvaltiot, joilla ei ole maanalaisia kaasuvaramuostoja, voivat tarvittaessa tarjota markkinaosapuolille tai siirtoverkonhaltijoille kannustimia tai taloudellisia korvauksia tulovajeesta tai varastointivelvoitteiden noudattamisesta aiheutuvista kuluista. Edellytyksenä on, että tulovajetta tai kuluja ei voida kattaa tuloilla. Kannustin tai kustannusten korvaus voidaan rahoittaa perimällä vero, mutta tällainen vero ei saa kohdistua rajat ylittäviin yhteenliittäntäpisteisiin.

Kuten vuosien 2023–2025 osalta, Suomen varastointijärjestelyt esitetään edelleen toteutettavaksi mahdollisimman suurilta osin hyödyntäen kaasuvaramuutosasetuksen sisältämiä joustoja tai kattamalla velvoitetta jo voimassa olevan velvoitevarastoinnin kautta. Tältä osin onkin huomattava, että tuontipolttoaineiden varastoinnista annetun lain 1 §:n mukaisesti varastointivelvollisen on pidettävä velvoitevarastointiin kuuluvaa hyödykevarastoa omalla kustannuksellaan. Myös 2022 annetun kaasun toimitusvarmuusasetusta kaasuvaramuostoja muuttaneen asetuksen ((EU) 2022/1032) 16 johdantokappaleessa todetaan, että jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan asetettava markkinapohjaiset toimenpiteet etusijalle täyttötavoitteiden saavuttamisessa. Vaikka kyseinen johdantokappale kohdistuu maanalaisia kaasuvaramuostoja omaavien jäsenvaltioiden varastojen täyttövelvoitteeseen, voidaan sen katsoa asetuksen systemaattisen tulkinnan valossa soveltuvan myös 6 c artiklan mukaisiin varastointijärjestelyihin. Varastointivelvoitteen markkinaehtoinen toteuttaminen sai kannatusta myös 16.6.2022 järjestetyssä, kaasun toimitusvarmuusasetukseen säädetyn varastointivelvoitteen kansallista toimeenpanoa käsitelleessä sidosryhmäkuulemisessa. Edellä esitetyn vuoksi esitys ei sisällä ehdotusta 6 c artiklan 4 kohdan mahdollistamista taloudellisista kannustimista.

5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

Komissio lähetti kyselyn jäsenvaltioiden viranomaisille syksyllä 2024 kerätäkseen tiedot toimenpiteistä ja välineistä, joita ne olivat käyttäneet varmistamaan kaasuvaramuostojen täyttämisen.

Yleisimmät jäsenvaltioiden toteuttamat toimenpiteet olivat:

- Vähimmäismäärä kaasua varastossa: velvoite varastointijärjestelmäoperaattoreille saavuttaa vähimmäistyyttötaso kansallisen tavoitteen mukaisesti;
- Kapasiteettien huutokauppa: varastointijärjestelmäoperaattoreiden velvoite tarjota kapasiteetteja markkinaosapuolille (useimmiten kapasiteettihuutokauppojen kautta);
- Erityisen tahon nimeäminen: tahon nimeäminen tarjoamaan varastointipalvelua viimeisijaisena keinona;
- Strateginen varastointi: tehokkaiden välineiden käyttöönotto strategisten varastojen hankintaan ja hallintaan julkisten tai yksityisten tahojen toimesta;
- Käyttämättömät varatut kapasiteetit: sen varmistaminen, että varatut kapasiteetit käytetään tehokkaasti soveltamalla "käytä tai menetä" -mekanismeja vapauttamaan varattuja mutta käyttämättömiä varastointikapasiteetteja.

Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan mukainen velvoite varmistaa kaasunkulutusta vastaavat varastointijärjestelyt (taakanjakomekanismi) kohdistuu jäsenvaltioihin, joilla ei ole omia maanalaisia varastoja. Näihin maihin kuuluvat Suomen lisäksi Viro, Liettua, Irlanti, Slovenia, Luxemburg, Kreikka, Kypros ja Malta. Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 a–6 d artiklaa ei kuitenkaan sovelleta Irlantiin, Kyprokseen tai Maltaan niin kauan kuin niitä ei ole liitetty suoraan minkään muun jäsenvaltion yhteenliitettyyn kaasuverkkoon.

Komission selvityksen mukaan vuonna 2023 Viro järjesti 1 TWh:n (30 % vuotuisesta kulutuksesta) hankinnan kansalliseksi strategiseksi varannoksi, joka varastoidaan Latviaan. Maakaasulain mukaisesti valtio varastoi valtion strategiset kaasuvaramot (tällä hetkellä noin 1 TWh) Inčukalnsin kaasuvaramoon, ja varastoitua kaasua voidaan käyttää Viron kaasutarpeiden kattamiseen toimitushäiriöiden sattuessa. Liettua vahvisti varastoineensa noin 2,05 TWh kaasua Latviaan, mikä vastaa edeltävien viiden vuoden keskimääräistä käyttöä. Slovenia vahvisti myös, että sen toimittajat varastoivat kaasua kaupalliselta pohjalta määrän, joka vastaa 15 prosenttia edeltävän viiden vuoden kulutuksesta.

6 Lausuntopalaute

Hallituksen esityksen luonnokseen pyydettiin lausuntoja xx.xx.–xx.xx.xxxx.

...

7 Säännöskohtaiset perustelut

13 a §. Lakiin esitetään lisättäväksi uusi 13 a §, jolla pantaisiin kansallisesti toimeen kaasun toimitusvarmuusasetuksen mukainen maakaasun lisävarastointivelvoite. Ehdotettu säännös vastaisi lailla 170/2023 määräajaksi säädettyä 13 a §:ää, kuitenkin siten, että siinä huomioitaisiin kaasun toimitusvarmuusasetukseen asetuksella (EU) 2025/1733 lisätyt joustot.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että lain 10 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu maakaasulaitos on velvollinen täyttämään vuosittain 1.10.–1.12. välisenä aikana osuutensa toimista kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklassa varastointijärjestelyistä ja taakanjakomekanismista säädetystä Suomea koskevasta maakaasun varastointivelvoitteesta (*lisävarastointivelvoite*).

Lisävarastointivelvoite velvoittaisi kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan mukaisesti lain 10 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut maakaasulaitokset tekemään sellaisissa muissa EU jäsenvaltioissa, joissa on maanalaisia kaasuvarastoja, toimivien maanalaisten varastointilaitteistojen haltijoiden tai muiden markkinaosapuolten kanssa järjestelyt, joilla varmistetaan, että 1.12. mennessä kunakin vuonna käytettävissä on sellaiset maakaasun varastointimäärät, jotka vastaavat vähintään 15 prosenttia Suomen keskimääräisestä kaasunkulutuksesta edellisten viiden vuoden aikana. Velvoite on määräaikainen ja voimassa vuoden 2027 loppuun saakka. Lisävarastointivelvoite voitaisiin toteuttaa joko lähimmässä, Latvian Inčukalnsin maanalaisessa kaasuvarastossa tai muussa Euroopan yhteenliitetyn maakaasuverkon alueella toimivassa maanalaisessa kaasuvarastossa.

Toiseksi, kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 5 kohdan mukaan jäsenvaltioiden tulee varmistaa, että varastointimäärät vastaavat vähintään viiden viimeisen vuoden käyttöä varastointikapasiteeteista, joihin niillä on pääsy ja jotka sijaitsevat jäsenvaltiossa, jonka yhteenlaskettu maanalainen kaasun varastointikapasiteetti on suurempi kuin kyseisen jäsenvaltion vuotuinen kaasunkulutus. Vaihtoehtoisesti on osoitettava, että kyseistä varastointimäärää vastaava varastointikapasiteetti on varattu. Jos pystytään osoittamaan, että kyseistä määrää vastaava varastointikapasiteetti on varattu, sovelletaan 6 c artiklan 1 kohdan mukaista pääsääntöä. Poikkeuksen katsotaan artiklan 1 kohdan 15 prosentin varastointivelvoitteen estämättä mahdollistavan tätä pienemmän määrän varastoinnin maanalaiseen kaasuvarastoon, jos se vastaa keskimääräistä kyseisen varastointikapasiteetin käyttöä viiden viimeisen vuoden aikana. Kyseessä katsotaan olevan nimenomaisesti maakaasun varastointi, jolloin 6 c artiklan 1 kohdan poikkeusta vaihtoehtoisten polttoaineiden velvoitevarastojen hyödyntämisestä ei voitaisi huomioida. Kuitenkaan 6 c artiklan 5 kohdan ei pitäisi johtaa tilanteeseen, jossa markkinatoimijoilla olisi velvollisuus samanaikaisesti sekä varata b alakohdan mukainen varastointikapasiteetti, että täyttää 6 c artiklan 1 kohdan pääsäännön mukainen varastointivelvoite. Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 5 kohdan sanamuodon perusteella voidaan siten katsoa, että jäsenvaltio voi soveltaa joko artiklan 1 tai 5 kohdan mukaisesti määritettyä varastointivelvoitetta sen mukaan, kumpi niistä muodostaa jäsenvaltion kannalta määrältään pienemmän varastointivelvoitteen.

Maakaasulaitoksilla tarkoitetaan lain 10 §:n 1 ja 2 kohtien mukaisia siirtoverkkoon liittyneitä kaasunkäyttäjii (ml. teollisuus) sekä kaasun vähittäismyyjiä jakeluverkon osalta. Velvoitteen esitetään näin ollen kohdistuvan toimijoihin, jotka 10 §:n mukaisesti ovat velvoitevarastoinnin piirissä, mukaan lukien toimijat, jotka 11 §:ssä säädettyjen vähennysten myötä eivät tosiasiallisesti ole olleet velvollisia toteuttamaan velvoitevarastointia. Lisävarastointivelvoitteen piiriin tulisi siten myös teolliseen tuotantoon käytetty tai käytettäväksi myyty maakaasu, jonka käyttö 11 §:n 2 momentin mukaan muutoin vähennetään maakaasulaitoksen varastointivelvoitteesta. Teollisella tuotannolla tarkoitettaisiin teollisuuslaitoksen tarvitseman sähkö- ja lämpöenergian tuotantoa sekä maakaasun apu- ja raaka-ainekäyttöä. Lakimuutoksella ei esitetä laajennettavaksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 4 luvun mukaista velvoitevarastointia. Näin ollen 11 §:n nojalla velvoitevarastoinnista vapautettujen markkinatoimijoiden esitetään olevan velvollisia toteuttamaan vain esitetyn 13 a §:n mukainen lisävarastointivelvoite, joka voidaan maakaasun lisäksi toteuttaa kaasuvarastoasetuksen mukaisesti myös vastaavan energiamäärän takaavilla vaihtoehtoisilla polttoaineilla.

Siirtoverkon loppukäyttäjällä tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, joka kuluttaa ja toimittaa maakaasua siirtoverkkoon liitetyissä käyttöpaikoissa. Vähittäismyyjällä puolestaan tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, joka toimittaa maakaasua jakeluverkonhaltijan jakeluverkon kautta välittömästi loppukäyttäjille. Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnin mukaisesti varastointivelvolliseksi ei lueta esimerkiksi pieniä jakeluverkkoon liitettyjä maakaasua käyttäviä lämpöyhtiöitä, sillä niitä on pidettävä maakaasumarkkinalain 3 §:n 28 kohdassa tarkoitettuna loppukäyttäjänä, joka ostaa maakaasua omaan käyttöönsä tuottaakseen sillä energiaa asiakkailleen (HE

158/2021 vp). Varastointivelvoitteen hoitaa tällöin vähittäismyyjä, jolta lämpöyhtiö ostaa maakaasun. Kuten tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 10 §, esitetty lisävarastointivelvoite ei myöskään kohdistuisi maahantuojiin. Koska maakaasun tuonti ei enää perustu tuontimonopoliin, voisi velvoitteen kohdistaminen maahantuojiin olla haastavaa.

Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 10 §:n 1 kohdan mukaan maakaasulaitoksella tarkoitetaan laissa elinkeinonharjoittajaa, joka käyttää maakaasua siirtoverkkoon liitettyssä käyttöpaikassa. Lisävarastointivelvoite ei siten koskisi elinkeinonharjoittajaa, joka on lopettanut maakaasun käytön. Elinkeinonharjoittajan velvoitetta lisävarastointiin arvioitaisiin näissä tilanteissa lain 10 §:n velvoitevarastointia koskevan soveltamiskäytännön pohjalta.

Pykälän 2 momentin mukaan Huoltovarmuuskeskus vahvistaisi vuosittain Suomea koskevan kaasun varastointivelvoitteen kokonaismäärän, perustaen laskennan edellä esitetystä malleista edullisempaan. Vuosittainen valinta vaihtoehtojen välillä mahdollistaa tarvittaessa valitun laskumallin vaihdon myöhemmin vuosina toiseen vaihtoehtoon.

Kansallista varastointivelvoitetta määrittäessä tulisi huomioida lisäksi kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 a artiklan 5 a, 5 e ja 5 f kohdat. Artiklan 5 e kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat artiklan 5 a kohdassa säädettyjä vastaavissa olosuhteissa päättää poiketa 6 c artiklan 1 ja 5 kohdassa vahvistetusta keskimääräisestä vuotuisesta kaasunkulutuksen määrästä enintään 1,66 prosenttiyksiköllä. Artiklan 5 a kohta mahdollistaa poikkeamisen jäsenvaltion varastointivelvoitteesta vaikeissa olosuhteissa, jotka rajoittavat kykyä varmistaa maanalaisten kaasuväylien täyttämisen asetuksen mukaisesti, rajoittamatta kuitenkaan muiden jäsenvaltioiden velvoitetta täyttää asianomaiset maanalaiset kaasuväylät.

Velvoitteen pohjana oleva 15 prosentin keskimääräinen maakaasunkulutus lasketaan liukuvana keskiarvona siten, että kunkin vuoden varastointimäärän laskennassa otetaan huomioon kyseistä vuotta edeltävien viiden vuoden keskimääräiset maakaasun kokonaiskulutukset. Vastaavaa liukuvaa keskiarvoa käytetään 6 c artiklan 5 kohdan mukaiseen varastointimäärään perustuvassa velvoitteen laskennassa, jolloin kohdan sanamuodon mukaisesti huomioitaisiin myös sellaiset kalenterivuodet, jolloin suomalaiset maakaasulaitokset eivät ole käyttäneet maanalaista kaasuväyliä. Laskennassa ei oteta huomioon valtion varmuusvarastoja eikä siirtoverkon ulkopuolista kulutusta, sillä varastointijärjestelyt koskevat maanalaisiin varastoihin varastoitua putkikaasua.

Varastointivelvoite esitetään jaettavaksi markkinaosapuolille suhteessa kunkin osuuteen kaasun kulutuksesta. Jakoperuste vastaa tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 11 §:n mukaista maakaasun velvoitevarastoinnin määrän laskentaa maakaasulaitoskohtaisesti. Vähittäismyyjien osalta velvoite kohdistuisi omien asiakkaiden kaasun käyttöön. Kuten edellä esitetyssä asetuksen 6 c artiklan 1 kohdan mukaisessa Suomen kokonaisvarastointivelvoitteen laskennassa, markkinaosapuolten osuudet esitetään laskettavaksi kutakin vuotta edeltävien viiden vuoden kulutuksen perusteella liukuvana keskiarvona. Liukuvan keskiarvon käyttö huomioi kaasun käytön vähentämisen vaikutuksen lisävarastointivelvoitteen laskennassa.

Ehdotettu 2 momentti vastaisi lailla 170/2023 tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin väliaikaisesti lisättyä 13 a §:n 2 momenttia.

Lisäksi pykälän 3 momentissa esitetään säädettävän, että edellä esitetyn mukainen varastointivelvollinen markkinaosapuoli voisi siirtää lisävarastointivelvoitteen toteutettavaksi myös muun tahon, esimerkiksi shipperin, toimesta. Siirtoon tulisi hakea hyväksyntä Huoltovarmuuskeskuksetta. Varastointi tapahtuisi tällöin varastointivelvollisen maakaasulaitoksen lukuun ja tämän vastuulla. Varastointivelvollisen maakaasulaitoksen olisi pystyttävä osoittamaan, että sillä on

sitova oikeus varastointivelvoitteen mukaiseen varastointimäärään. Momentti vastaisi lailla 170/2023 tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin väliaikaisesti lisättyä 13 a §:n 3 momenttia.

Pykälän 4 momentissa esitetään säädettävän, että lisävarastointivelvoite ei ole voimassa sinä aikana, kun sovelletaan kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 a artiklan 9 kohtaa, jonka mukaan 6 a artiklan 1 kohdan mukaista täyttötavoitetta ei sovelleta, jos ja niin kauan kuin komissio on julistanut alueellisen tai unionin tason hätätilanteen kaasun toimitusvarmuusasetuksen 12 artiklan mukaisesti. Komissio voi julistaa alueellisen tai unionin tason hätätilanteen sellaisen kansallisen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, joka on kansallisesti julistanut 11 artiklan mukaisen hätätilanteen. Momentti vastaisi lailla 170/2023 tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin väliaikaisesti lisättyä 13 a §:n 4 momenttia.

16 a §. Lakiin esitetään lisättävän uusi pykälä, jossa täsmennetään kaasun määräaikaiseen lisävarastointivelvoitteeseen kohdistuvia menettelyitä. Ehdotettu säännös vastaisi lailla 170/2023 säädettystä 16 a §:ää, kuitenkin siten, että siinä huomioitaisiin kaasun toimitusvarmuusasetukseen asetuksella (EU) 2025/1733 lisätyt joustot.

Pykälän 1 momentissa esitetään säädettävän lisävarastointivelvoitetta koskevasta varastointivelvollisten maakaasulaitosten velvollisuudesta toimittaa Huoltovarmuuskeskukselle lisävarastointi-ilmoitus Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määräajassa. Esitetty säännös vastaa 15 §:n 1 momentissa säädettyä velvollisuutta tehdä velvoitevarastointi-ilmoitus, ja lisävarastointi-ilmoitus täydentäisi näiltä osin jo olemassa olevaa velvoitetta. Momentti vastaisi lailla 170/2023 tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin väliaikaisesti lisättyä 16 a §:n 1 momenttia.

Ehdotetun 2 momentin mukaan maakaasulaitos saisi käyttää 13 a §:n 1 momentissa tarkoitettua lisävarastointivelvoitteen täytettyään ja 30.4. saakka lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvaa varastoitua maakaasua sekä 11 §:n mukaisesti määrättyä velvoitevarastoa, jos velvoitevarasto on vähennetty lisävarastointivelvoitteesta. Vuoden 2025 loppuun saakka voimassa olleeseen 16 a §:ään verrattuna 2 momenttia muutettaisiin siten, että se huomioisi EU:n kaasuvälikäytön asetukseen lisätyt aikataulujoustot.

Koska kaasuvälikäytön tarkoituksena on varmistaa kaasuvälikäytön täyttäminen nimenomaisesti käyttöä varten eikä perustaa velvoitevarastoihin verrattavia pysyviä varastoja, on varastot pystyttävä ottamaan joustavasti käyttöön. Näin ollen esitetään säädettäväksi, että maakaasulaitos saa käyttää 2 momentissa säädettynä aikana lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvaa varastoitua maakaasua sekä 11 §:n mukaisesti määrättyä velvoitevarastoa, jos velvoitevarasto on vähennetty lisävarastointivelvoitteesta. Tänä aikana maakaasulaitoksen kyseisiin varastoihin ei sovellettaisi 16 §:n 1 ja 2 momenttia, joissa säädetään pääsääntöisestä velvoitevarastojen alituskiellosta sekä Huoltovarmuuskeskuksen mahdollisuudesta myöntää hakemuksesta alituslupa. Lisäksi esitetään säädettäväksi, että maakaasulaitoksen on ilmoitettava Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määräajassa lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvan varaston ja velvoitevaraston käytöstä. Maakaasun velvoitevaraston käyttöä koskevan poikkeuksen säätäminen on välttämätöntä, jotta Suomi voisi soveltaa kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan toisen alakohdan poikkeussäännöstä ja välttää kaksinkertaisen velvoitevarastoinnin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että lisävarastointivelvoitteeseen sovellettaisiin 14 §:n, 15 §:n 2 momentin sekä 16 §:n 3 momentin säännöksiä velvoitevarastojen käytöstä ja valvonnasta. Lisävarastointiin esitetään näin ollen sovellettavaksi 14 §:n mukaista Huoltovarmuuskeskuksen tehtävää valvoa varastoja ja niiden käyttöä sekä 15 §:n 2 momentin mukaista Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeutta. Koska kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan

pääsäännön mukaiset varastointijärjestelyt koskevat toiseen jäsenvaltioon sijoitettuja maanalaisia kaasuvälikkeitä, ei 15 §:n 3 momenttia vastaavaa Huoltovarmuuskeskusten oikeutta päästä varaston sijaintipaikkaan voida määräaikaisten lisävarastointivelvoitteiden osalta säätää kansallisella lainsäädännöllä. Lisäksi lisävarastointivelvoitteeseen sovellettaisiin 16 §:n 3 momenttia, jonka mukaan työ- ja elinkeinoministeriö voi antaa määräaikaisten luvan vahvistetun varastointivelvoitteen alittamiseen, jos kansainväliset sopimusvelvoitteet tai EU:n lainsäädännön mukainen päätös sitä edellyttäisivät. Momentti vastaisi lailla 170/2023 tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin väliaikaisesti lisättyä 16 a §:n 3 momenttia.

Pykälän 3 momentin mukaan lisävarastointivelvoitteeseen esitetään sovellettavaksi lisäksi 6 luvun 20 §:n säännöksiä Huoltovarmuuskeskusten mahdollisuudesta vapauttaa varastointivelvollinen velvoitteesta, 21 §:n säännöksiä viranomaisten tiedonsaantioikeudesta, 22 §:n säännöksiä muutoksenhausta ja 23 §:n säännöksiä seuraamuksista. Lisävarastointivelvoitteeseen ei sovellettaisi sen sijaan lain 17 §:ää, maahantuojien ollessa rajattu varastointivelvoitteen ulkopuolelle, ja velvoitteen siirtoa koskevia järjestelyjä koskevaa 19 §:ää, lisävarastointivelvoitteen kohdistuessa kaasun toimitusvarmuusasetuksen uuden 6 artiklan 1 kohdan pääsäännön mukaisesti nimennomaisesti varastointijärjestelyihin maanalaisten varastointilaitteistojen haltijoiden tai muiden markkinaosapuolten kanssa, jotka sijaitsevat sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa on maanalaisia kaasuvälikkeitä.

Lain 20 §:n mukaan Huoltovarmuuskeskus voi erityisistä syistä hakemuksesta vapauttaa varastointivelvollisen varastointivelvoitteesta osittain tai kokonaan. Myöntäessään vapautuksen Huoltovarmuuskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä velvoitevaraston käyttämisen ehdoista. Koska kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan mukainen kaasun varastointivelvoitteen täyttämisen varmistaminen kohdistuu Suomeen jäsenvaltiona, Huoltovarmuuskeskus voisi 16 a §:n säännöksen perusteella vapauttaa maakaasulaitoksia joko osittain tai kokonaan lisävarastointivelvoitteesta, mikäli Suomelle kuuluva varastointivelvoite on varastointikautena jo täytetty kaupallisin perustein tai muilla tavoin.

Ehdotetun 16 a §:n 1 momentin mukaisen lisävarastointi-ilmoituksen ja 2 momentin mukaisen varaston käyttöilmoituksen sisällöstä esitetään säädettäväksi tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Tältä osin 16 a §:n 4 momenttiin esitetään sisällytettäväksi asetuksenantovaltuus. Momentti vastaisi lailla 170/2023 tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin väliaikaisesti lisättyä 16 a §:n 4 momenttia.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Valtioneuvoston asetuksella esitetään säädettäväksi tarkemmin tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin lisättäväksi esitetyn 16 a §:n mukaisten varastointi-ilmoituksen ja varaston käyttöilmoituksen sisällöstä. Tältä osin 16 a §:n 4 momenttiin esitetään sisällytettäväksi asetuksenantovaltuus. Varastointi-ilmoituksen osalta velvoitevarastointia koskeva vastaava säännös sisältyy tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 15 §:n 1 momentin nojalla annettuun tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (1071/1994) 5 §:ään.

Lailla 170/2023 tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin lisätyn 16 a §:n 4 momentin nojalla annettiin valtioneuvoston asetus maakaasun lisävarastointivelvoitteeseen liittyvästä varastointi-ilmoituksesta ja varastojen käyttöilmoituksesta (873/2023). Vastaava valtioneuvoston asetus ehdotetaan annettavan nyt esitetyn lainmuutoksen yhteydessä, huomioiden EU-sääntelyyn lisätyt määräaikaajoukset.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan ensi tilassa.

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu olemaan voimassa kaasun toimitusvarmuusasetukseen tehdyn määräaikaisen lisäyksen voimassaoloajan. Ehdotettu laki olisi siten voimassa vuoden 2027 loppuun saakka.

10 Suhde muihin esityksiin

Eduskunnan käsittelyssä ei ole muita esityksiä, jotka olisivat riippuvaisia tästä esityksestä tai päinvastoin.

11 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kaasuvarastoasetuksen mukaisilla kaasun varastointijärjestelyillä katsotaan voivan olla vaikutuksia perustuslain 18 §:n mukaiseen elinkeinovapauteen, jolla suojataan jokaisen oikeutta hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla, sekä perustuslain 15 §:n mukaiseen omaisuuden suojaan.

Perusoikeuksien sallittujen rajoituksien tulee perustua lakiin ja niiden on oltava tarkkarajaisia ja riittävän täsmällisesti määriteltyjä. Perusoikeuksien rajoittamiselle tulee olla hyväksyttävä peruste, ja rajoituksen taustalla tulee olla painava yhteiskunnallinen tarve. Rajoitusten tulee olla suhteellisuusperiaatteen mukaisia sekä välttämättömiä niin, ettei tavoitteita voida saavuttaa perusoikeuteen vähemmän puuttuvuin keinoin. Lisäksi on huolehdittava riittävästä oikeusturvajärjestelystä (PeVL 25/1994 vp).

Velvoitevarastoinnin on katsottu olevan perusoikeuksien rajoitusedellytyksien mukainen sen kohdistuessa täsmällisesti ja tarkkarajaisesti määriteltyihin toiminnanharjoittajiin ja määräytyessä täsmällisesti ja tarkkarajaisesti laissa määritellyn laskukaavan mukaan. Velvoitevarastoinnin taustalla on myös painava yhteiskunnallinen tarve varautumisesta kriisi- ja häiriötilanteisiin sekä yhteiskunnan, yksilöiden ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaamisesta tällaisissa tilanteissa. Lisäksi velvoitevarastoinnin on katsottu olevan oikeasuhteinen varastointivelvollisten toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden (HE 158/2021 vp).

Vastaavasti käsillä olevassa esityksessä ehdotettu lisävarastointivelvoite kohdistuisi täsmällisesti ja tarkkarajaisesti tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin lisättäväksi ehdotetussa 13 a §:ssä määriteltyihin maakaasulaitoksiin esitetyn laskukaavan mukaisesti. Esityksen taustalla on painava yhteiskunnallinen tarve, joka yhteiskunnan, yksilöiden ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaamisen lisäksi perustuu vallitsevaan markkinatilanteeseen energiamarkkinoilla. Esityksen mukaiset velvoitteet ovat välttämättömiä niiden perustuessa sitovaan EU-oikeudelliseen sääntelyyn, ja niiden vaikutus maakaasulaitoksiin pyritään pitämään mahdollisimman vähäisenä hyödyntämällä asetuksessa olevia poikkeuksia pääsääntöiseen varastointivelvoitteeseen. Esitetty velvoite on myös luonteeltaan määräaikainen. Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 22 §:ssä säädetään lisäksi velvoitevarastointiin kohdistuvista oikeussuojakeinoista, joita esitetään sovellettavaksi myös kaasuvälikäsitteen mukaisesti varastointijärjestelyihin.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Koska asetuksen (EU) 2017/1938 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kaasun varastoinnin roolista kaasutoimitusten varmistamisessa ennen talvikautta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2025/1733 on säännöksiä, joita ehdotetaan täydennettäväksi lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus.

Laki

tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin (1070/1994) väliaikaisesti uusi 13 a ja 16 a §, seuraavasti:

13 a §

Edellä 10 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu maakaasulaitos on velvollinen täyttämään vuosittain 1 päivän lokakuuta ja 1 päivän joulukuuta välisenä aikana osuutensa toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1938, jäljempänä *kaasun toimitusvarmuusasetus*, 6 c artiklassa varastointijärjestelyistä ja taakanjakomekanismista säädetystä Suomea koskevasta maakaasun varastointivelvoitteesta (*lisävarastointivelvoite*).

Huoltovarmuuskeskus vahvistaa vuosittain 30 päivään huhtikuuta mennessä Suomea koskevan varastointivelvoitteen määrän ja maakaasulaitoksen lisävarastointivelvoitteen. Maakaasulaitoksen lisävarastointivelvoite lasketaan seuraavan laskukaavan mukaisesti: Suomea koskeva varastointivelvoite x maakaasulaitoksen maakaasun käyttö ja vähittäismyynti / Suomen maakaasun kokonaiskulutus. Laskukaavassa maakaasulaitoksen maakaasun käyttö ja vähittäismyynti lasketaan samojen vuosien perusteella kuin Suomea koskeva varastointivelvoite, ja Suomen maakaasun kokonaiskulutus lasketaan kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen mukaisesti samojen vuosien perusteella kuin Suomea koskeva varastointivelvoite. Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan toisen alakohdan tarkoittamassa tilanteessa maakaasulaitoksen lisävarastointivelvoitteesta vähennetään maakaasulaitokselle 11 §:n mukaisesti määrätyn velvoitevaraston energiamäärä.

Huoltovarmuuskeskus voi hakemuksesta päättää, että lisävarastointivelvoitteen voi täyttää edellä 1 momentissa tarkoitetun maakaasulaitoksen lukuun toimiva tahon. Maakaasulaitoksen on tällöin osoitettava, että sillä on sitova oikeus lisävarastointivelvoitteen mukaiseen maakaasun varastointimäärään.

Lisävarastointivelvoite ei ole voimassa sinä aikana, kun sovelletaan kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 a artiklan 9 kohtaa.

16 a §

Edellä 10 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun maakaasulaitoksen on vuosittain Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määräajassa tehtävä Huoltovarmuuskeskukselle lisävarastointivelvoitetta koskeva varastointi-ilmoitus.

Maakaasulaitos saa käyttää 13 a §:n 1 momentissa tarkoitetun lisävarastointivelvoitteen täytettyään ja 30. huhtikuuta saakka lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvaa varastoitua maakaasua sekä 11 §:n mukaisesti määrättyä velvoitevarastoa, jos velvoitevarasto on vähennetty lisävarastointivelvoitteesta. Tänä aikana ja kyseisten varastojen osalta maakaasulaitokseen ei sovelleta 16 §:n 1 ja 2 momenttia. Maakaasulaitoksen on ilmoitettava Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määräajassa lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvan varaston ja velvoitevaraston käytöstä.

Lisävarastointivelvoitteeseen sovelletaan 14 §:n, 15 §:n 2 momentin ja 16 §:n 3 momentin säännöksiä velvoitevarastojen käytöstä ja valvonnasta sekä 20 §:n säännöksiä Huoltovarmuuskeskuksen mahdollisuudesta vapauttaa varastointivelvollinen varastointivelvoitteesta, 21 §:n säännöksiä viranomaisten tiedonsaantioikeudesta, 22 §:n säännöksiä muutoksenhausta ja 23 §:n säännöksiä seuraamuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun varastointi-ilmoituksen ja 2 momentissa tarkoitetun varaston käyttöilmoituksen sisällöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 joulukuuta 2027 saakka.

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

Laki

tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin (1070/1994) väliaikaisesti uusi 13 a ja 16 a §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

(uusi)

13 a §

Edellä 10 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu maakaasulaitos on velvollinen täyttämään vuosittain 1 päivän lokakuuta ja 1 päivän joulukuuta välisenä aikana osuutensa toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1938, jäljempänä *kaasun toimitusvarmuusasetus*, 6 c artiklassa varastointijärjestelyistä ja taakanjakomekanismista säädetystä Suomea koskevasta maakaasun varastointivelvoitteesta (*lisävarastointivelvoite*).

Huoltovarmuuskeskus vahvistaa vuosittain 30 päivään huhtikuuta mennessä Suomea koskevan varastointivelvoitteen määrän ja maakaasulaitoksen *lisävarastointivelvoitteen*. Maakaasulaitoksen *lisävarastointivelvoite* lasketaan seuraavan laskukaavan mukaisesti: Suomea koskeva varastointivelvoite x maakaasulaitoksen maakaasun käyttö ja vähittäismyynti / Suomen maakaasun kokonaiskulutus. Laskukaavassa maakaasulaitoksen maakaasun käyttö ja vähittäismyynti lasketaan samojen vuosien perusteella kuin Suomea koskeva varastointivelvoite, ja Suomen maakaasun kokonaiskulutus lasketaan kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen mukaisesti samojen vuosien perusteella kuin Suomea koskeva varastointivelvoite. Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan toisen alakohdan tarkoittamassa

tilanteessa maakaasulaitoksen lisävarastointivelvoitteesta vähennetään maakaasulaitokselle 11 §:n mukaisesti määrätyn velvoitevaraston energiamäärä.

Huoltovarmuuskeskus voi hakemuksesta päättää, että lisävarastointivelvoitteen voi täyttää edellä 1 momentissa tarkoitetun maakaasulaitoksen lukuun toimiva taho. Maakaasulaitoksen on tällöin osoitettava, että sillä on sitova oikeus lisävarastointivelvoitteen mukaiseen maakaasun varastointimäärään.

Lisävarastointivelvoite ei ole voimassa sinä aikana, kun sovelletaan kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 a artiklan 9 kohtaa.

(uusi)

16 a §

Edellä 10 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun maakaasulaitoksen on vuosittain Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määräajassa tehtävä Huoltovarmuuskeskukselle lisävarastointivelvoitetta koskeva varastointi-ilmoitus.

Maakaasulaitos saa käyttää 13 a §:n 1 momentissa tarkoitetun lisävarastointivelvoitteen täytettyään ja 30. huhtikuuta saakka lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvaa varastoitua maakaasua sekä 11 §:n mukaisesti määrättyä velvoitevarastoa, jos velvoitevarasto on vähennetty lisävarastointivelvoitteesta. Tänä aikana ja kyseisten varastojen osalta maakaasulaitokseen ei sovelleta 16 §:n 1 ja 2 momenttia. Maakaasulaitoksen on ilmoitettava Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määräajassa lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvan varaston ja velvoitevaraston käytöstä.

Lisävarastointivelvoitteeseen sovelletaan 14 §:n, 15 §:n 2 momentin ja 16 §:n 3 momentin säännöksiä velvoitevarastojen käytöstä ja valvonnasta sekä 20 §:n säännöksiä Huoltovarmuuskeskuksen mahdollisuudesta vapauttaa varastointivelvollinen varastointivelvoitteesta, 21 §:n säännöksiä viranomaisten tiedonsaantioikeudesta, 22 §:n säännöksiä muutoksenhausta ja 23 §:n säännöksiä seuraamuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettun varastointi-ilmoituksen ja 2 momentissa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tarkoitettun varaston käyttöilmoituksen sisäl-
löstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
ja on voimassa 31 joulukuuta 2027 saakka.